Päijät-Hämeen
LIIKUNTA JA URHEILU

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

Hyvää oloa *liikunnalla*!

Sisällys

1.	**Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry**	**3**
2.	**Toimintaympäristö**	**4**
5.	**Toiminnan tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit 2027**	**5**
5.1	Aktiiviset ja uudistuvat seurat	6
5.2	Liikkuvat kunnat	7
5.3	Osaaminen ja tietopalvelut	9
5.4	Palvelukonsepti	10
5.5	Sidosryhmäyhteistyö	11
5.6	Toimintaa tukevat hankkeet, PHLU päätoteuttajana	12
5.7	Toimintaa tukevat hankkeet, PHLU osatoteuttajana	14
6.	**Hallinto ja henkilöstö**	**15**
7.	**Talous**	**16**
8.	**Vastuullisuus**	**18**

Päijät-Hämeen
LIIKUNTA JA URHEILU

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027
Valokuvat: PHLU
Ikonit: canva.com kuvapankki

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry
www.phlu.fi

Urheilukeskus
Salpausselänkatu 8
15110 Lahti

1. Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU) on liikunnan aluejärjestö, joka toimii alueellaan liikunnan ja urheilun kokoavana voimana, yhteistyön rakentajana, palveluiden tuottajana sekä liikunnan ja urheilun etujen ajajana yli kunta- ja lajirajojen.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat seurojen ja kuntien lisäksi muut liikunnan aluejärjestöt, Suomen Liikunnan Alueet ry, urheiluopistot, alueen muut oppilaitokset ja korkeakoulut, yritykset, Päijät-Hämeen Urheiluakatemia, Päijät-Hämeen liitto, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Liikkuvat–kokonaisuus, Lupa- ja valvontavirasto, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Paralympiakomitea sekä Suomen Olympiakomitea.

PHLU:n toiminta pohjautuu “Liikkeen aika” -strategiaan, Suomi Liikkeelle hallitusohjelman linjauksiin, opetus- ja kulttuuriministeriön ja alueiden yhteiseen tavoiteasiakirjaan sekä maakunnallisiin strategioihin ja ohjelmiin. Toimintaa ohjaa myös alueelta tulleet tarpeet ja toiveet.

Toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan toiminnan tulosten sekä mittareiden kautta. Seurannan mittareina ovat mm. toteutuneet koulutukset, verkostotilaisuudet, kohtaamiset, kontaktit, osallistujamäärät sekä toiminnan ja kyselyiden kautta saadut palautteet. PHLU:lla on käytössä Rajattomasti liikuntatietoa -tietokanta, josta saadaan seuratoimintaa, liikunnallista elämäntapaa ja toimintakykyä ilmaisevia indikaattoreita alueellisesti ja kuntakohtaisesti.

Kaikessa toiminnassa huomioidaan vastuullisuus vastuullisuusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

PHLU:n peruustettiin 17.5.1977, joten ensi vuosi on 30 -vuotis juhlavuosi. Vuonna 2027 järjestetään mm. Päijät-Hämeen Urheilugaala, aluejohdon neuvottelupäivät sekä Kansallinen liikuntafoorumi.

PHLU on yksi Suomessa toimivasta viidestätoista liikunnan aluejärjestöstä. Kaikki aluejärjestöt (15) ovat laajoissa verkostoissa toimivia, itsenäisiä ja yhteiskuntavastuullisia liikunnan alueellisia asiantuntija-, palvelu- ja kehittämisyksikköjä.

Suomen Liikunnan Alueet ry on liikunnan aluejärjestöjen palvelu- ja yhteistyöjärjestö. Sen tehtävänä on koordinoida liikunnan aluejärjestöjen yhteistä tekemistä ja toimia niiden yhteistyön kehittäjänä.

.

2. Toimintaympäristö

TOIMINTA-ALUE

- toiminta-alue koostuu 15 kunnasta
- toiminta-alueella on n. 230 000 asukasta
- toiminnassa on mukana 196 järjestö- ja kuntajäsentä
- toiminta-alueella on **90 päiväkotia**, joista **90 %** on mukana **Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa**
- alueella toimii **67 peruskoulua**, joista **84 %** on mukana **Liikkuva koulu -ohjelmassa**
- alueella toimii **17 toisen asteen oppilaitosta**, joista **80 %** on mukana **Liikkuva opiskelu -ohjelmassa**. (Lähde: Seuranta-Virveli)

SEURATOIMINTA

- toiminta-alueella on yhteensä 313 urheiluseuraa (Seuratietokanta)
- Päijät-Hämeen kunnissa toimivissa seuroissa on noin 57 000 jäsentä (Seuratietokanta)
- seuroista tähtiseuroja on 26
- seuroista PHLU:n jäseniä on 149 seuraa

LIIKKUMATTOMUUDEN KUSTANNUKSET

Päijät-Hämeessä liikkumattomuuden ja runsaan paikallaanolon yhteiskunnallisiksi kustannuksiksi on arvioitu yli 120 miljoonaa euroa vuodessa. Valtakunnallisesti vastaavien kustannusten on arvioitu olevan noin 4,7 miljardia euroa vuodessa.

LIIKKUMINEN ERI IKÄRYHMISSÄ

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan korkeintaan 1 h viikossa (Kouluterveyskysely 2025)

- 29 % 8.–9.-luokkalaiset
- 25 % lukion 1.–2. vk
- 40 % ammatillisen 1.–2. vk

TERVEYSLIIKUNTASUOSITUS

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (TerveSuomi 2024)

- 56 % 20–64-vuotiaat
- 60 % 65-vuotta täyttäneet
- 69 % 75-vuotta täyttäneet

MOVE!-MITTAUKSET 2025

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen 5.- 8.-luokkalaisista 38.6 %:lla fyysinen toimintakyky on tasolla, joka saattaa kuluttaa tai haitata terveyttä ja hyvinvointia.

TOIMINNAN TAVOITTEET, TOIMENPITEET JA MITTARIT VUONNA 2027

PÄÄVALINNAT

Aktiiviset ja uudistuvat seurat
Liikkuvat kunnat

STRATEGIAN MAHDOLLISTAJAT

Osaaminen ja tietopalvelut
Palvelukonsepti
Sidosryhmäyhteistyö
Toimintaa tukevat hankkeet

Aktiiviset ja uudistuvat seurat

Seuratoiminta on elinvoimaista ja uudistuvaa – yhteistyöllä, vahvalla osaamisella ja kestävillä toimintatavoilla

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2027	MITTARIT
Seurojen johtaminen, hallinto, vastuullisuus ja toimintaedellytykset vahvistuvat. Seurat hyödyntävät Seurajohto 365 -kokonaisuutta osaamisensa ja toimintansa kehittämisessä.	• vakiinnutetaan Seurajohto 365 osaksi PHLU:n palvelukokonaisuutta • toteutetaan seurahallinnon koulutuksia sekä järjestetään toiminnanjohtaja- ja puheenjohtajaverkostojen tapaamisia • tarjotaan seurasparrausta ja tukea seurojen talouteen, hallintoon ja tunnistettuihin kehittämistarpeisiin • tuetaan seurojen vastuullisuus- ja turvallisuustyötä sekä hyödynnetään Tähtiseura- ja muita prosesseja kehittämisen välineenä	• Seurajohto 365 toteutettu (kyllä/ei) • koulutuksiin ja verkostoihin osallistuneet seurat (lkm)ja henkilöt (lkm) • toteutetut seurasparraukset (lkm) • vastuullisuustyöhön osallistuneet seurat (lkm) ja toteutuneet auditoinnit (lkm)
Seurat hyödyntävät aiempaa paremmin tietoa, dataa ja digitaalisia ratkaisuja päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä.	• hyödynnetään seurakyselyiden ja nykytila-analyysien tuloksia seurojen kehittämisessä • rakennetaan seuroille tiedolla johtamisen toimintamalli ja tuetaan sen käyttöönottoa • kehitetään digitaalista materiaalipankkia ja tuetaan tietolähteiden, alustojen sekä tekoälyn hyödyntämistä seuratoiminnassa	• tuloksia kehittämistyössään hyödyntävät seurat (lkm) • toimintamalli käytössä (kyllä/ei) ja osallistuneet seurat (lkm) • tuotetut tietokoosteet ja raportit (lkm) • materiaalipankin käyttöönotto (lkm) ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntävät seurat (lkm)
Seurojen, kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyö tukee monipuolisten ja saavutettavien harrastusmahdollisuuksien kehittämistä. Vastuulliset, turvalliset ja yhdenvertaiset toimintatavat vahvistuvat seuratoiminnassa.	• vahvistetaan seura/kunta-yhteistyötä sekä paikallisia seuraverkostoja seurojen toimintaedellytysten ja harrastamisen kehittämiseksi • tuetaan seuroja vastuullisten, turvallisten ja yhdenvertaisten toimintatapojen kehittämisessä sekä huomioidaan soveltava liikunta osana seurakehittämistä • edistetään lasten ja nuorten sekä muiden kohderyhmien monipuolisia ja saavutettavia harrastusmahdollisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa • osallistutaan harrastamista tukevaan alueelliseen verkostotyöhön ja välitetään seurojen kehittämistarpeita yhteistyökumppaneille	• toteutetut seurafoorumit ja verkostotapaamiset (lkm) sekä osallistuneet seurat (lkm) • kehittämistoimiin osallistuneet seurat (lkm) • harrastamisen kehittämiseen liittyvät yhteistyötoimet (lkm) • verkostoyhteistyössä käsitellyt ja eteenpäin viedyt kehittämistarpeet (lkm)

Liikkuvat kunnat

Liikunta on osa kuntien strategista hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämistä – yhteistyöllä, tiedolla ja vaikuttavilla teoilla

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2027	MITTARIT
Liikunta ja hyvinvointi osaksi kuntien strategioita, päätöksentekoa ja palvelurakenteita.	• edistetään liikunnan strategista asemaa sekä tuetaan kuntien liikuntaohjelmien valmistelua, toimeenpanoa ja seurantaa • vahvistetaan liikuntatiedon, yhteisten seurantaindikaattoreiden ja liikuntavaikutusten arvioinnin hyödyntämistä kuntien päätöksenteossa • edistetään poikkihallinnollista yhteistyötä sekä hyvien käytäntöjen käyttöönottoa kunnissa	• liikunnan sisältävien strategioiden ja liikuntaohjelmien kattavuus kunnissa (%). • yhteiset seurantaindikaattorit määritelty ja tiedolla johtamisen työkalut esitelty kuntaverkostossa (kyllä/ei). • yhteiset kehittämistoimet ja käyttöön otetut toimintamallit (lkm)
Alueellinen kuntakumppanuus ja kunta/seura-yhteistyö tukevat yhteistä kehittämistä ja osaamista.	• vahvistetaan kuntakumppanuutta ja sovitaan yhteisistä seudullisista kehittämistavoitteista • kehitetään kunta/seura-yhteistyötä, verkostoja ja osaamista yhteisten tapaamisten sekä vertaistoiminnan avulla • edistetään seudullista liikunnan kehittämistä ja yhteisten toimintamallien käyttöönottoa	• 2-3 yhteistä seudullista tavoitetta ja sovitut jatkotoimet • toteutettujen tilaisuudet ja osallistujat (lkm) • käynnistetyt yhteiset kehittämistoimet ja toimintamallit (lkm)
Soveltavan liikunnan rakenteet vahvistuvat kunnissa ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kehittyy.	• kehitetään soveltavan liikunnan palvelupolkuja ja toimintamalleja yhteistyössä kuntien, seurojen ja hyvinvointialueen kanssa • edistetään soveltavan liikunnan huomioimista kuntien strategioissa, palveluissa ja maakunnallisessa kehittämisessä • vahvistetaan soveltavan liikunnan osaamista, saavutettavuutta ja yhteistyötä alueellisissa verkostoissa	• kehitettyjen toimintamallit ja palvelupolut (lkm) • kunnat, joissa soveltava liikunta sisältyy strategioihin tai hyvinvointisuunnitelmiin (lkm) • toteutetut koulutukset, saavutettavuuskartoitukset ja yhteistyötoimet (lkm)
Liikuntaolosuhteet ovat saavutettavia, yhdenvertaisia ja kestävästi kehitettyjä.	• osallistutaan olosuhdetyöhön ja edistetään kuntien yhteistä kehittämistä • tuetaan kuntia ja seuroja liikuntaolosuhteiden suunnittelussa, kehittämisessä ja rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisessä • edistetään lähiliikuntapaikkojen ja luontoliikunnan olosuhteiden saavutettavuutta, esteettömyyttä ja kestävyyttä	• osallistuminen olosuhdetyöryhmiin ja yhteisiin kehittämistoimiin (lkm) • toteutetut sparraukset ja valmistellut kehittämis- tai rahoitushankkeet (lkm) • edistetyt olosuhdekohteet ja kehittämistoimenpiteet (lkm)

Liikkuvat kunnat (jatkuu)

Liikunta on osa kuntien strategista hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämistä – yhteistyöllä, tiedolla ja vaikuttavilla teoilla

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2027	MITTARIT
Varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivä tukevat lasten ja nuorten liikkumista arjessa	• tuetaan yksiköitä ja kuntia liikunnallisen toimintakulttuurin ylläpitämisessä ja kehittämisessä sekä lakimuutosten toimeenpanossa • vahvistetaan alueellista yhteistyötä ja osaamista koulutusten, sparrausten ja hyvien käytäntöjen avulla • edistetään lasten ja nuorten arjen liikkumista ja harrastamista yhteistyössä huoltajien, seurojen ja yhdistysten kanssa	• Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -toimintaan osallistuvien yksiköiden osuus (%) • verkostotapaamiset, koulutukset ja osallistujat (lkm) • toteutetut yhteistyötoimet ja kehitetyt toimintamallit (lkm)
Liikuntaneuvonta on laadukasta, saavutettavaa ja osa toimivia palveluketjuja	• edistetään alueellisen liikuntaneuvonnan kehittämissuunnitelman toimeenpanoa ja seurataan sen toteutumista yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueen kanssa • koordinoidaan maakunnallista liikuntaneuvonnan kehittämistä osana kuntien ja hyvinvointialueen elintapaohjausta eri kohderyhmille • kehitetään matalan kynnyksen palveluketjuja, jatko-ohjautumista ja saavutettavuutta sekä tuetaan liikuntaneuvontaa nuorten palveluissa ja kutsunnoissa	• kehittämissuunnitelman toimeenpanon seuranta ja arviointi sekä siihen sitoutuneet kunnat (lkm) • verkostotapaamiset ja yhteiset kehittämistoimet (lkm) • kehitetyt palveluketjut ja toimintamallit (lkm) sekä niiden toimivuuden arviointi
Kuntien henkilöstö liikkuu enemmän ja voi paremmin	• viestitään henkilöstöliikunnan työkaluista, kampanjoista ja hyvistä käytännöistä sekä edistetään niiden hyödyntämistä kunnissa • tarjotaan kunnille sparrausta henkilöstöliikunnan suunnitelmalliseen kehittämiseen ja työkalujen käyttöönottoon • hyödynnetään henkilöstöliikunnan barometria ja muita tietolähteitä kuntien kehittämistyön tukena	• tavoitetut kunnat (lkm) ja osuus • sparraukseen osallistuneet kunnat (lkm) • barometriin osallistuneet kunnat (lkm) ja tulosten hyödyntäminen (kyllä/ei).
Ikä**ihmisillä on mahdollisuus liikkua ja osallistua omien voimavarojensa mukaan**	• edistetään ikäihmisten liikunnan huomioimista kuntien strategioissa ja hyvinvointisuunnitelmissa sekä alueellisissa verkostoissa • hyödynnetään Ikiliikkuja-tietopaketteja, kampanjoita ja hyviä käytäntöjä viestinnässä ja vaikuttamistyössä • kannustetaan kuntia, seuroja ja yhdistyksiä kehittämään ikäihmisten liikuntamahdollisuuksia ja yhteistyötä	• kunnat, joissa ikäihmisten liikunta on huomioitu strategioissa tai hyvinvointisuunnitelmissa (lkm) • toteutetut viestintä- ja vaikuttamistoimet (lkm) • käynnistetyt yhteistyötoimet ja kehitetyt toimintamallit (lkm)

Osaaminen ja tietopalvelut

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Päätöksenteon ja toiminnan kehittämisen tueksi on tarjolla ajantasaista liikuntatietoa.	• kehitetään alueellisen liikuntatiedon kokoamista, analysointia ja jakamista kuntien sekä seurojen käyttöön • tuotetaan kohdennettuja tietokoosteita ja infograafeja päätöksenteon ja kehittämistyön tueksi • tarjotaan kunnille ja seuroille tiedolla johtamisen työkaluja, ajankohtaista tutkimustietoa sekä asiantuntijatukea	• tiedolla johtamisen toimintamalli käytössä (kyllä/ei). • toteutetut tietokoosteet ja infograafit (lkm) • tiedolla johtamisen työkaluja ja asiantuntijatukea hyödyntävät kunnat ja seurat (lkm)
Ylläpidetään ja vahvistetaan asiantuntemusta.	• kehitetään henkilöstön osaamista strategisten tavoitteiden ja tunnistettujen osaamistarpeiden pohjalta • vahvistetaan ja hyödynnetään omaa sekä alueellista asiantuntijaverkostoa • vahvistetaan kuntien ja seurojen toimijoiden osaamista koulutuksilla, webinaareilla ja asiantuntijatuella	• osaamisen kehittämistoimenpiteet (lkm) ja toteutuminen • asiantuntijaverkoston kattavuus ja hyödyntäminen (kyllä/ei) • toteutetut koulutukset ja osallistujat (lkm)

Palvelukonsepti

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Palvelut ovat ajankohtaisia, laadukkaita ja helposti saavutettavia jäsenille sekä eri kohde- ja sidosryhmille.	• tarjotaan jäsenille, seuroille ja kunnille matalan kynnyksen neuvontaa, sparrausta ja asiantuntijapalveluita • kehitetään ja tuotteistetaan palvelukokonaisuuksia tunnistettujen asiakastarpeiden pohjalta • uudistetaan palveluita hyödyntämällä digitaalisuutta, tekoälyä ja uusia toimintatapoja	• palveluita käyttäneet seurat ja kunnat (lkm) sekä asiakastyytyväisyys • kehitetyt ja tuotteistetut palvelukokonaisuudet (lkm) • käyttöön otettujen uudet tai uudistetut palvelut (lkm)
Palveluita markkinoidaan ja myydään suunnitelmallisesti.	• toteutetaan palveluiden suunnitelmallista ja kohdennettua markkinointia ja myyntiä eri asiakasryhmille • selkeytetään maksuttomien ja maksullisten palveluiden kokonaisuutta sekä kehitetään hinnoittelua ja kannattavuutta	• myydyt palvelut (lkm) ja myyntituotot • palveluiden hinnoittelu määritelty (kyllä/ei) ja maksullisten palveluiden kannattavuus
PHLU:n tapahtumat ovat laadukkaita, tunnettuja ja vetovoimaisia.	• kehitetään ja tuotteistetaan Urheilugaalaa, Joulumaata ja soveltavan liikunnan tapahtumia yhteistyössä kumppaneiden kanssa • vahvistetaan tapahtumien vaikuttavuutta, näkyvyyttä ja yhteistyömahdollisuuksia • kehitetään alueellisia ja valtakunnallisia kohtaamis- ja keskustelufoorumeita, kuten Kansallista liikuntafoorumia ja aluejohdon neuvottelupäiviä	• tapahtumakonseptien kehittäminen ja tuotteistaminen (kyllä/ei) • tapahtumien osallistujat (lkm) ja osallistujapalaute • toteutetut foorumit ja osallistujat (lkm)
Jäsenet ja sidosryhmät saavat ajankohtaista tietoa liikunnan ja urheilun asioista.	• viestitään valtakunnallisista ja alueellisista ajankohtaisista asioista kohdennetusti eri kanavissa • nostetaan esiin PHLU:n toimintaa, palveluita ja hyviä käytäntöjä	• viestinnän tavoittavuus ja sitoutuminen • verkkosivujen, uutiskirjeiden ja sosiaalisen median tavoittavuus

Sidosryhmäyhteistyö

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Verkostoyhteistyö eri toimijoiden kanssa on tavoitteellista ja tukee yhteistä kehittämistä.	• vakiinnutetaan verkostojohtamisen toimintamalli ja selkeytetään keskeisten verkostojen tavoitteita, rooleja ja vastuita • toimitaan alueellisten verkostojen kokoajana ja koordinaattorina sekä edistetään toimijoiden yhteistyötä • vahvistetaan verkostojen tiedonvaihtoa, yhteistä kehittämistä ja hyvien käytäntöjen hyödyntämistä	• verkostojohtamisen toimintamalli käytössä (kyllä/ei) • verkostotapaamiset ja osallistujat (lkm) • yhteiset kehittämistoimet (lkm) ja verkostojen toiminnan arviointi
Hankkeet tuottavat uusia ratkaisuja liikkumisen edistämiseen.	• tunnistetaan ja edistetään yhteisiä kehittämis- ja rahoitusmahdollisuuksia • valmistellaan ja haetaan uusia yhteistyöhankkeita kuntien, seurojen ja muiden kumppaneiden kanssa • tuetaan kuntia ja seuroja hankkeiden valmistelussa tiedottamisen, sparrauksen ja hankeklinikoiden avulla	• tunnistetut kehittämis- ja rahoitusmahdollisuudet sekä käynnistetyt hankeaihiot (lkm) • valmistellut hankehakemukset (lkm) ja haetut rahoitukset (lkm) • toteutetut sparraukset (lkm) sekä hankeklinikat ja osallistuneet toimijat (lkm)
Sidosryhmäyhteistyö on suunnitelmallista ja vaikuttavaa.	• vahvistetaan sidosryhmäyhteistyön suunnitelmallisuutta ja toteutetaan yhteistyötä vuosikellon mukaisesti • rakennetaan pitkäjänteisiä kumppanuuksia keskeisten alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa • vahvistetaan alueellista ja valtakunnallista vaikuttamistyötä sekä toteutetaan avointa ja kohdennettua sidosryhmäviestintää	• sidosryhmäyhteistyön vuosikello käytössä (kyllä/ei) • strategiset kumppanuudet (lkm) ja yhteistyön toteutumisen arviointi • toteutetut vaikuttamis- ja viestintätoimenpiteet (lkm)

Toimintaa tukevat hankkeet, PHLU päätoteuttajana

Työkykyä ja osallisuutta -hanke

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Työ- ja toimintakyvyn edistäminen liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen avulla	• ryhmävalmennusjaksot Lahdessa ja Iitissä • yksilöllinen liikunta- ja elintapaneuvonta • lajikokeilut, alku- ja seurantamittaukset (kuntoindeksi)	• toteutuneet valmennuskerrat (lkm) • kuntoindeksimittaukset (lkm) • liikuntamittari (lkm) • alku- ja loppukyselyt • asiakaspalaute • Kykyviisarikysely
Osaamisen kehittäminen	• lupakorttikoulutukset • työkokeilu yrityksessä tai yhdistyksessä • ryhmävalmennusjaksot Lahdessa ja Iitissä • yksilötapaamiset • työnhakutyöpajat	• suoritetut lupakortit (lkm) • toteutuneet työkokeilut (lkm) • toteutuneet valmennuskerrat (lkm) • alku- ja loppukyselyt • asiakaspalaute
Osallisuuden edistäminen	• ryhmävalmennusjaksot Lahdessa ja Iitissä • ryhmätapaamiset, vierailut ja lajikokeilut • osallistumismahdollisuudet valmennuksessa	• toteutuneet valmennuskerrat (lkm) • kehittämistyöpajan aineisto • asiakaspalaute • toiminnan arviointi • osallisuusindikaattori
Luodaan ja pilotoidaan toimintamalli, joka voidaan ottaa osaksi työllisyyspalveluja	• kehittämistyöpajat asiakkaiden kanssa • tiimin kehittämistyöpajat ja toiminnan arviointi • toimintamallin kuvaus • yhteistyöpalaverit eri toimijoiden kanssa	• toteutuneet kehittämistyöpajat (lkm) • yhteistyöpalaverit (lkm)
Työttömien työnhakija-asiakkaiden osallistuminen toimintaan	• asiakashankinta	• osallistuneet asiakkaat (lkm)
Yhdistysten ja yritysten osallistuminen hankkeeseen	• työnantajayhteistyö	• osallistuneet yhdistykset ja yritykset (lkm)

Toimintaa tukevat hankkeet, PHLU päätoteuttajana

#KyläLähteeLiikkeelle 2.0 -hanke

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Maaseudulla asuvien yläkouluikäisten nuorten ja heidän perheidensä arjen aktiivisuuden, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen	• kylien tapahtumiin jalkautuminen ja nuorten kohtaaminen • kylätoimijoiden kohtaaminen ja tukeminen • nuorten mielipiteiden kysyminen ja kuunteleminen, heille suunnatun kyselyn avulla • liikuntatietouden lisääminen	• osallistuneet nuoret ja perheet (lkm) • aktiiviset kylät (lkm) • yhteistyöpalaverit (lkm) • kysely ja siihen vastanneet nuoret (lkm)
Uusien liikunnallisten toimintamallien tarjoaminen, jotka perustuvat nuorten omiin toiveisiin ja tarpeisiin	• kuunnella nuorten ääntä kyselyn avulla • tarkastella kyselyn tuloksia ja muokata toimintaa sen pohjalta • järjestää yhdessä kylätoimijoiden kanssa toimintoja vastausten pohjalta ja vakiinnuttaa niitä osaksi kylien arkea • sporttikiertueen jalkauttaminen ja nuorten aktivoiminen sen avulla	• kyselyyn vastanneet nuoret • uudet kokeilut (lkm) • uudet innovaatiot ja kylien aktiivisuus • kiertueeseen osallistuvat koulut/nuoret (lkm)
Yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistäminen	• vähävaraisten perheiden osallistumisen tukeminen • valmistamalla matalankynnyksen toimintoja • huomioimalla eri kieli- ja kulttuuritaustat • jalkautumalla suoraan kylille	• osallistujat (lkm)
Mallien ja materiaalien tuottaminen, joita voidaan käyttää myös hankkeen päätyttyä	• sporttikiertueen valmistaminen, pilotoiminen ja jalkauttaminen sekä kouluille, että kylille • muun tarvittavan materiaalin valmistaminen	• kiertueeseen osallistuneet koulut/nuoret (lkm)

Toimintaa tukevat hankkeet, PHLU osatoteuttajana

HANKE	TAVOITTEET
Lisää liikettä	• Lisää liikettä -hanke on Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen valtakunnallinen hanke. Hankkeen tavoitteena on edistää liikuntamyönteistä toimintakulttuuria sekä fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutumista varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Paikallistasolla tuetaan toimijoita Liikkuvat ohjelmakokonaisuuden kehittämistyön eri vaiheissa. Lisäksi edistetään harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä.
Liikuttava Suomi	• Liikuttava Suomi -hanke on Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen valtakunnallinen hanke. Tavoitteena on työikäiseen aikuisväestöön kohdistuvan Liikkuva aikuinen -ohjelman yhdessä sovittu alueellinen toimeenpano, sekä ikäihmisten fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen.
Liikkeellä kuntoon	• Liikkeellä kuntoon -hanke on Suomen Paralympiakomitean hanke. Hankkeen avulla kootaan alueellinen osaaminen ja kehitetään uusia yhteistyömalleja soveltavan liikunnan ja paraurheilun vahvistamiseksi alueellisesti. Tavoitteena on pysyvä parannus yhdenvertaisiin liikkumisen mahdollisuuksiin.
Kunnossa kassulle	• Hankkeen keskeisenä tavoitteena on kannustaa nuoria liikunnalliseen elämäntapaan ja vahvistaa heidän toimintakykyään ennen varusmiespalvelusta.
Sovitteluhanke	• Liikunnan alueiden sovittelutoimintaa jatketaan ja kehitetään saadun jatkorahoituksen (OKM) turvin vuonna 2027. Sovittelupalvelu tukee urheilutoiminnassa syntyneiden ristiriitojen ratkaisemista sekä vahvistaa seurojen valmiuksia ristiriitatilanteiden ennaltaehkäisyyn ja käsittelyyn. Toiminnan tavoitteena on vakiinnuttaa sovittelu osaksi seuroille tarjottavia tukipalveluja.

6. Hallinto ja henkilöstö

HALLINTO

Toiminnan pohjana ovat hyvän hallinnon periaatteet ja toimintaa ohjaa PHLU:n säännöt ja strategia. Ylintä päätösvaltaa PHLU:ssa käyttää jäsenistön edustajista koostuva varsinainen kokous keväällä ja syksyllä. Hallituksen muodostavat syyskokouksessa kahdeksi kalenterivuodeksi valittu puheenjohtaja ja kahdeksan hallituksen jäsentä. Toiminnan strategiset tavoitteet ja vuosittaiset toiminnan ja talouden painopisteet määrittelee hallitus.

Operatiivisesta toiminnasta vastaa toimihenkilöstö. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa PHLU:ssa työskentelee kuusi henkilöä ja muut henkilöt työskentelevät erilaisissa hankkeissa tai asiantuntijatehtävissä. Henkilöstön määrä vaihtelee vuosittaisten hankkeiden määrän mukaan.

Toimihenkilöiden lisäksi PHLU:ssa työskentelee erilaisissa koulutus- ja testaustehtävissä oto-työntekijöitä. Vahvan oppilaitosyhteistyön kautta harjoittelussa on vuosittain useita opiskelijoita eri oppilaitoksista. PHLU:n toimisto sijaitsee Lahden Urheilukeskuksessa.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Henkilöstön ydinosaamista ovat seuratoiminta, lasten ja nuorten liikunta, aikuisten terveys- ja harrasteliikunta, henkilöstöliikunta, liikuntaneuvonta, taloushallinto, olosuhdetyö, työllistäminen, hankeosaaminen ja liikuntapolitiikka.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestetään yhteisiä koulutustilaisuuksia ja osallistutaan muiden tahojen järjestämiin koulutuksiin ja verkostotapaamisiin. PHLU:n oto-kouluttajien verkostoa pidetään ajan tasalla resursoimalla heidän mahdollisuuksiaan osallistua PHLU:n omiin koulutuksiin, valtakunnallisiin kouluttajakoulutuksiin ja kouluttajahuoltoon.

PHLU:n tavoitteena on olla vetovoimainen ja pidetty työpaikka. Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostetaan mm. koulutuspäivillä, yhteisillä virkistys- ja liikuntapäivillä sekä muilla henkilöstöeduilla.

7. Talous

PHLU:n talous on tällä hetkellä vakaalla pohjalla.

Valtion toiminta-avustus kattaa noin 25 % toiminnan kuluista. Noin 80 % tuotoista muodostuu varsinaisen toiminnan tuotoista, varainhankinnasta ja hankeavustuksista.
Valtion myöntämää toiminta-avustusta ei ole vuosiin tarkistettu eikä siihen ole tehty indeksikorotusta. Tämä sekä yleisen taloustilanteen kiristyminen vaikuttavat myös PHLU:n taloussuunnitteluun ja talouteen.

Jatkossa olisi tärkeää tarkistaa toiminta-avustuksen tasoa. Riittävä toiminta-avustus turvaisi tietyt peruspalvelut alueilla ja mahdollistaisi toiminnan sekä palveluiden pitkäjänteisen kehittämisen. Näin toiminta ei olisi yhtä riippuvaista erilaisista hankkeista ja niiden rahoituksesta.

Vuoden 2027 talousarvio perustuu 230 000 euron valtion toiminta-avustukseen. Talousarvio täsmäytetään alkuvuodesta, kun avustus- ja hankepäätökset vahvistuvat.

Taloussuunnitelma 2027

VARSINAINEN TOIMINTA	
TUOTOT	672 851,96
Varsinaisen toiminnan kulut	
Palkat	-514 041,00
Henkilöstösivukulut	-124 129,55
Henkilöstökulut yhteensä	-638 170,55
Tilavuokrat	-50 926,94
Ulkoiset palvelut	-58 717,44
Matkakulut	-45 235,96
Koulutuskulut	-21 521,60
Materiaali- ja Markkinointikulut	-22 204,48
Käyttö- ja ylläpitokulut	-36 795,17
Tapahtumakulut	-29 500,00
Muut toimintakulut	-28 599,82
VARSINAISEN TOIM. KULUT	-934 671,96
VARSINAINEN TOIMINTA	-261 820,00

VARAINHANKINTA	
TUOTOT	14 600,00
KULUT	-500,00
VARAINHANKINTA	14 100,00
RAHOITUSTUOTOT/KULUT	3 950,00
YLEISAVUSTUKSET	230 000,00
Yhteensä	**-13 770,00**

8. Vastuullisuus

PHLU:n vastuullisuusohjelman tavoitteena on tukea PHLU:n strategisia päämääriä edistämällä vastuullista toimintaa liikunnan ja urheilun saralla.

PHLU haluaa tarjota kestävää, saavutettavaa ja turvallista toimintaa. PHLU haluaa omalla toiminnallaan ja esimerkillään kannustaa seuroja kehittämään toimintaansa vastuullisesti.

Tavoitteena on, että kaikilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua liikunta- ja urheilutoimintaan turvallisessa toimintaympäristössä.

Vastuullisuusohjelma sisältää selkeät tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit, joita arvioidaan ja päivitetään vuosittain.

Vuonna 2027 painopisteet:

- Vakiinnutetaan vastuullisuus osaksi PHLU:n johtamista, palveluita ja toimintaa.
- Vahvistetaan seurojen vastuullisuus- ja turvallisuustyötä tunnistettujen tarpeiden pohjalta.
- Otetaan vastuullisuuden mittarit käyttöön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.
- Edistetään yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta, turvallisuutta ja ympäristövastuuta sekä tehdään vastuullisuustyö näkyväksi.

OHJELMAN SISÄLLÖT

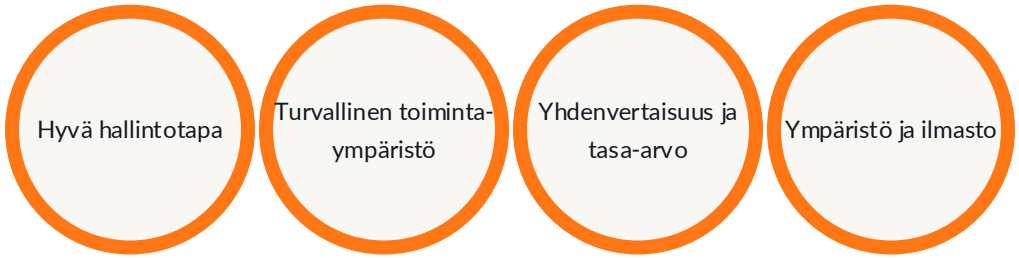

Vastuullisuus
on osa kaikkea toimintaamme!

Vastuullisuusohjelmaan tästä linkistä tai skannaa QR-koodi

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

Hyvää oloa *liikunnalla*!

Päijät-Hämeen LIIKUNTA JA URHEILU

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry
www.phlu.fi

Urheilukeskus
Salpausselänkatu 8
15110 Lahti

